

שמכרה שיכון עובדים לחותנתו. או תיכנן קוטג' לאחותו עליידי שיכון עובדים ללא תמורה, או העדפות לבנו, עורך-הדין דן עופר ומתן הנחות בלתי-חוקיות על הדירה שקנה באמצעות שיכון עובדים.

נס המילחמה

בשחיתות

עתה נסגר תיק עופר בצורה טראגית, וכל המעורבים בו לא ייחקרו עוד. גם פרשת ידלין תצומצם עתה, ונראה כי יקומו גורמים שינצלו את המאורע הטראגי לשם עריכת מסע-צלב נגד העיתונות, כדוגמת זה הנערך בסרט הכבוד האבוד של קתרינה בלוס. אולם להבדיל אלפי הבדלות, קתרינה בלוס היתה אשה פשוטה — לא עסקנית-ציבור, עקרת-בית — ולא שר בממשלה החי מן הציבור ובשמו. המסע שנערך בעיתונות הגרמנית נגד קתרינה בלוס היה מסע של טרור והשמצות נגד קורבן חף-מפשע, שנבחר כקורבן בגלל חוסר-האונים שלו ואי-יכולתו להשיב מילחמה שצרה. אולם החקירה נגד עופר, וקודם-לכן נגד אשר ידלין, היתה מאבק נגד השילטון בביטוי החזק ביותר, המסוגל להתגונן ולהשיב מילחמה בכל האמצעים העומדים לרשות המיסד. כאשר פתח העולם הזה במאבק נגד אשר ידלין, לא האמין איש כי ידלין יובס וכי טענות העיתון יהפכו לכתב-אישום של המדינה. גם כאשר הובילה פרשת ידלין לחקירה נגד עופר, לא האמין איש כי ניתן יהיה להזיז ולו בורג קטן במכונת-המיסד האדירה.

לא הפירסומים והגילויים הם שדחפו את עופר לביצוע ההתאבדות. התחושה שהקרי קע נשמטת מתחת לרגליו וכי אין הוא זור כה עוד לגיבוי מצד המישטר שהוא היה חלק ממנו — הם שהביאו אותו להחלטה הגורלית.

מותו של אברהם עופר מצער עד מאד, אולם אין הוא יכול לגרום להפסקת החקירה נגד השחיתות. אילו היו המישטרה או העיתונות בחשש מתמיד מאיומי התאבדות, לא היה ניתן עוד לחקור דבר.

אילו החליט נשיא ארצות-הברית, ריי צ'ארד ניכסון, להתאבד בשיא פרשת ווטרגייט, האם היה הדבר מטהר אותו אוטומטית מהאשמותיו של הוושנינגטון 1970? האם היתה העיתונות האמריקאית נבהלת וחדלה לחשוף פרשיות-שחיתות? **יגאד לביב**

ערביי השטחים בעיסקי-קרקה. פרישה זו, וההחלטה אם להגיש כתב-אישום נגד ידלין בעיסקי-קרקה, היתה אחד הנושאים שנדונו בשבת בביתו של ראש-הממשלה. קבוצת הנושאים השנייה שבדקה הי' מישטרה נוגעת לכ-60 מקרים שבהם הורה עופר למסור דירות של זוגות צעירי רים למי שאינם זכאים לדירות כאלה. כל מסירת דירה כזו באופן זה היא עבירה פלילית. בין מקבלי הדירות היו אישים בכירים במילגת העבודה, שעופר רצה לקנותם באופן כזה. אחת הדירות, למשל, נמכרה לבתו הלא-נשואה של סגן שר-התיק שורת אלי מויאל. דירה אחרת, בצפון תל-אביב, נמכרה לבתו של עורך-הדין גושן, שעדיין אינה נשואה כלל. עופר ניסה להעביר בוועדת-הכספים של הכנסת שינוי של התקנות, כך שרוכשי הדירות הללו יוכלו להכשיר את קנייתם, ושלח את אדם טל, מנהל שיכון עובדים בדרום, אל ח"כ צבי גרשוני, זה האחרון סירב להתערב, וניתק את קשריו עם עופר. אגב, כשנוכח מויאל במתרחש, ביטל את הרכישה וקיבל את כספו חזרה. קבוצת הנושאים השלישית שבנדקה נוגעת לשורה ארוכה של קבלת טובות-הנאה עליידי עופר ומישפחתו, כמו הדירה

הטירחה שלו בעסקות, בהתאם להסכם בינו לבין ידלין שעליו הוגש כתב-אישום נגד ידלין (כתב-האישום נוגע לתקבולים של ידלין משכר-הטירחה של גושן מעסקות עם קופת-חולים בלבד). ידלין שימש אותה עת כמזכיר חברת-העובדים, וגושן היה החוליה המקשרת בינו לבין עופר. המישטרה שמעה על עסקות אלו לראשונה מפי חוזה ארליכמן ויעקוב פאר, מוסרי העדויות הראשונות נגד אשר ידלין, בעיקבות התלונה שהגישתי ובה ציינתי את שמותיהם. גם חוזה וגם פאר שימשו בתחילה כמתווכים בעיסקי-קרקה הערי-ביות. אולם אחרי שחוזה ארליכמן גסעה להציג-שנה לאמריקה, עבר גושן לעבוד עם מתווכים אחרים. כאשר גבתה המיש-טרה עדות מגושן בעניין ידלין, הוא מסר עדות גם על מעורבותו של עופר בעסקות ובעניין השוחד שהוא קיבל. אגב, כל עיסקת מיוחדת-ירושלים עדיין לא נכללה בכתב-האישום נגד אשר ידלין, שכן ממתנינם לאישורו של היועץ-המיש-טרי-לממשלה, בגלל מעורבותו של עופר בפרשה. רישמית משיבים, כי הפרשה עלולה להביך את מדינת ישראל, כיוון שיתברר בה כי נגיד בנק ישראל לעתיד ושר בממשלה חברו יהדיו להונות את

חקירתו של עופר עליידי המישטרה נפתחה לפני כמה חודשים. כאשר, בעיקבות פרשת ידלין הגיעו אלי עובדות המעידות שעופר נהנה משוחד בעיסקת רכישת קרקעות עליידי חברת שיכון עובדים מעבר לקריהירוק בירושלים. בדי-קת החשדות הובילה למיצאים רבים על עבירות פליליות של עופר, בתקופת היותו מנכ"ל חברת שיכון עובדים (1974-1968), והחלטתי לנהוג כפי שנהגתי לגבי אשר ידלין. תחילה פורסמו העובדות בסידרה בת כמה המשכים בהעולם הזה. אחרי הפירסום הגשתי תלונות למישטרת ישראל, ואלה כללו את העובדות שפורסמו. התלונות — ארבע במיטפר — הוגשו לראש אגף-החקירות במישטרה, ניצב יעקוב קדמי, שלאחר התייעצות עם היועץ-המישפטי-לממשלה מיה צוות-חקירה מיר-חד בראשות ניצב-מישנה ראובן מינקובס-קי, ראש מחלקת-החקירות במטה-הארצי בירושלים.

הצוות בודק את כל הנושאים שפירטתי בתלונות, ובימים הקרובים היה אמור לסיים את בדיקותיו ולהגיש מימצאים ליועץ-המישפטי-לממשלה. מימצאי הצוות נוגעים לשלוש קבוצות נושאים עיקריות: האחת, עיסקת רכישת הקרקעות עליידי שיכון עובדים במיוחדת-ירושלים, שבה נר-כשו 150 דונם במחיר של 6 מיליון לירות. התשלומים נעשו בשלושה צ'קים, לפקודת עורך-הדין חיים גושן. הצ'ק הראשון היה על סכום התשלום לבעלי-הקרקע, השני לתשלום המיסים והשלישי לתשלום שכר-הטירחה של עורכי-הדין ועמלות-התיווך. הצ'קים היו חתומים בידי אברהם עופר, מנכ"ל שיכון עובדים דאז, בידי גיבור החברה, יהודה בן-חורין. גושן פדה את הצ'קים, שילם במזומן למוכרי-הקרקעות, כולם ערבים ממיוחדת-ירושלים ומהגדה. העיקרון היה שהם התמו שקיבלו לפי 40 לירות למטר, בעוד שבפועל קיבלו רק כ-15 לירות למטר. ההפרש בכל העיס-קות הללו היה 2.5 מיליון לירות, אשר נשארו בכיסי גושן ושות'.

עופר אמר למקורביו, כי הכספים שהוצי-או משיכון עובדים בעיסקת הקרקעות בי-מיוחדת ירושלים — כ-2 מיליון לירות, נמס-רו למימון הבחירות של סיעת המערך בי-שנת 1973. עופר היה או האחראי למטה הבחירות, ולדבריו איש לא שאלו מהיכן קיבל את הכסף. הוא ניסה לומר זאת גם בפגישתו האחרונה עם רבין, בה ביקש את המסקנות.

גושן העביר לאשר ידלין 15% משכר-

אברהם עופר, כפי שהצטייר בעיני הציבור — אדם חזק, שופע ביטחון-עצמי, ברפולגתא חריף וחד לשון. כאן, הכנסת, מאחרי תחנית חיצונית זו הסתתרה ככל הנראה, בלחצים והגישה אל המעשה הקיצוני של ההתאבדות.

האיש החזק

באחת מהופעותיו מעל במת המסך, שלא עמדה בלחצים והגישה אל המעשה הקיצוני של ההתאבדות.

